Cromwell: Znameniti govor

Autor Administrator

Oliver
Cromwell: Govor u parlamentu

(...) stranèarsko
ste društvo i protivnici svake dobre vlasti; krdo ste proraèunatih hulja
i poput Ezava prodali biste vlastitu zemlju za par zrna žita, i poput
Jude izdali biste vlastitoga Boga za nekoliko srebrnjaka. Saèuvaste
li makar jednu jedinu vrlinu? Postoji li i jedan jedini porok kome se ne
odaste? U moga je konja više vjere negoli u vas; vaš je Bog zlato
(...)

* * *

U vrijeme engleske graðanske
revolucije Oliver Cromwell (1599.-1658.) bio je prihvaæen kao njezin
voda. Pošto je porazio kraljevu vojsku, i samog je kralja Karla I . 1649.
osudio na smrt. Iste je godine pokorio Irsku, a dvije godine poslije i Škotsku.
U ratu s Nizozemskom zbog navigacijskog zakona izišao je 1651. kao pobjednik.
Iako je bio èlan engleskoga Drugog parlamenta, 1653. godine ga ukida i vlada
diktatorski kao lord-protektor Engleske. Želeæi osnovati privremeno vijeæe koje bi izradilo novi ustav, Cromwell
je 19.travnja 1653. oèekivao da æe Parlament raspravljati o svom raspuštanju.
Kad je sljedeæega dana doèuo da Parlament pokušava produžiti zasjedanje,
dojurio je s naoružanom pratnjom u Dom, gdje je bijesno koraèajuæi
i vièuæi izgovorio sljedeæe rijeèi:

»Za
ime Božje, van!«

Èas je da prekinem vaše zasjedanje na ovome mjestu koje obešèastiste prezirom prema svim vrlinama i oskvrnuste odajuæi se svim porocima; stranèarsko ste društvo i protivnici svake dobre vlasti; krdo ste proraèunatih hulja i poput Ezava prodali biste vlastitu zemlju za par zrna žita, i poput Jude izdali biste vlastitoga Boga za nekoliko srebrnjaka. Saèuvaste li makar jednu jedinu vrlinu? Postoji li i jedan jedini porok kome se ne odaste? U moga je konja više vjere negoli u vas; vaš je Bog zlato. Koji od vas za mito ne prodade dušu? Ima li među vama èovjeka kojemu bi bilo i trunku stalo do dobra Coommomvealtha?

Vi prljave kurve, ne oskvrnuste li ovo sveto mjesto, ne pretvoriste li hram Božji u špilju razbojnièku svojim neæudorednim stavo-vima i opakim navadama? Postaste nepodnošljivo mrski cijelome narodu; narod vas posla da ispravite zloèine, a vi sami najveæi ste zloèinci. Zato me vaša zemlja zove da oèistim ove Augijeve štale i prekinem vaše pokvarene poslove u ovome Domu; a to æu, tako mi Boga i snage koju mi pruža, sada i uèiniti; i zato vam nareðujem, ako vam je život mio, da ste smjesta otišli odavde; odlazite, van! Smjesta! Gonite se, služinèadi potkupljiva! Uzmite onu svjetlucavu trièariju i zaključajte za sobom vrata. Za ime Božje, van!

(Preuzeto iz knjige Glasoviti govori, Naklada Zadro, 1999.)